

ST-vaktarhaldið í ófriðaðækjum

Herfyri varð morðroynd gjörd móti forsetanum á Cypren, Makarios, erkbiskupi — hon miseydnaðist, men stöðan á hesi meðalhavs-oýggj hefur síðani verið spent.

Makarios

ST hefur framvegis vaktarlið á Cypren at ansa eftir, at ófriðurin ikki kyknar upp aftur. Í hesum vaktarhaldi tekur eisini Danmark lut. Síðani mei 1964

hefur Danmark havt 1.000 hermenn á Cypren, men herdeildin, ið nevnist DANCON, er nú komin niður í 478 mans. Høvuðsuppgáva hennara er at standa á varðhaldi í høvuðs-

sent nakrar politistar til Cypren at vera yvirvöldini har til handa.

Men ST hefur eisini aðrastaðni vaktarlið at ansa eftir, at ófriðurin ikki ibirtist, og Danmark hefur verið uppi flestu av hesum tiltøkum — í Congo á sinni við 825 hermonnum, seinni í Kashmir við eftirlitsmonnum og eisini við fólki í Palestina til at ansa eftir, at vápnahvildin varð hildin, meðan ST-avgerðirnar enn vóru aktaðar av teimum stríðandi.

30. april 1964 gav fólkatingið viðmæli sitt til uppsetan av serstakari danskari herdeild — militær beredsskabsstyrke — sum til eina og hvørja tíð skuldi verða ST til handa at styðja tiltøk, sum heimsstovnurin hefur samtykt at fara undir fyri at varðveita friðin í ófriðækjunum.

Henda danska avgerð varð tikin aftaná smráðingar millum norðanlond sínámillum, og hareftir Finnland, Danmark, Noreg og Svøríki komu ásamt um í felag at seta upp eina tilika ST-deild við umleið 4.000 monnum.

Donsku luttakararnir í hesi ST-deild eru sjálvboðnir og fyri bils eru teir farnir upp í vaktarlið á Cypren.

Lenin í 1917

(Framhald frá 2. síðu)

arar við tí endamáli at lata týskarum Petrograd, taka kollveltingarherin úr býnum og harvið veikja kollveltingina.

Hin 24. oktober (6. november) kom Lenin til Smolnyn, har hann yvirtók fullu leiðsluna av uppreistrinum. Hann legði stóran dent á, at Vetraborgin varð tikin, tí har var hin kontrarevolutionera provisoriska stjórnin.

Vit høvdu roknað við at tikið Vetraborgina um morgunin hin 25. oktober (7. november). Men óvantaðar hendingar börust á; onkuntið vóru tað hermenninar, sum tóku seg ov spakuliga fram, onkuntið vóru marinhermenn úr Kronstadt ov seinir.

At hertøkan av Vetraborgini varð seinkað, fekk bæði Lenin og alt heryvirmannaráðið í Smolnyn at stúra.

Hóast okkara tvey ultimatum noktaði provisoriska stjórn-

in at yvirgeva seg. Tá gav »Aurora« við sínum kanónskoti tekin til, at hertøkan skuldi byrja. Saman við smellunum frá kanónunum á Peter-Poulborgini, eydnaðist okkara styrkjum at taka borgina.

Hesi boð vórðu send Lenin. Hann lurtaði tigandi eftir boðunum um, at provisoriska stjórnin var handtikin og nú var í Peter-Poulborgini. So fór hann kvikur til rúm sitt í Smolnyn, setti seg í ein stól við eini bók á knønum og fór undir at skriva fyriskipanina um jorðuna.

Öll vóru kát eftir valdsyvir-tøkuna, men Lenin hugaði longu um dagin í morgin: var fyriskipanin ikki liðug morgunin eftir, var ikki gjørligt at taka næsta stig. Tað var hann upptikin av, tá eg kom til Smolnyn fyrri at seta út vaktarmenn. Klokkan var tá tvey á nátt.

(APN)

Herdir diamantar

Visindaligar royndir hava prógvað, at tá diamantar verða ávirkaðir av sjökkbylgjum frá spreingum, verða teir væl harðari enn óviðgjördir diavasta, at tað eru ikki sjökkbylgjurnar, sum ávirka krystallinarnar, men har aftur ímóti afturskinið millum krystalskorp-

urnar og evnið, sum liggur uttan um. Við at velja eitt evnið við sama afturskinkoefficientið vóru visindamenninir førir fyrri at herða diamantararnar uttan at skaða byggingina í krystallunum.

(APN)

Javnaðarflokkurin ...

(Framhald frá 1. síðu)

um. Tað er tí ein sjálfvlgja, at skal tað almenna viðvirka við tilskoti til skipakeyp og raksturin av fiskivinnuni, so eigur tað almenna fyrst og fremst at skipa so fyrri, at skip fáa bíliga útgærd, so tann peningur sum nú verður innkravdur, frá fátækum og ríkum, ikki verður nýttur til at ríka upp útlendskar spekulantar.

Løgtingsval hevði verið ímillum, at landshandilin við undirtøku frá tjóðveldisflokkunum, var avtíkin, og vóru teir nú seks mans á tingi. Atkvøðugreiðslan fór fram við navnakalli. Men aftur hesaferð stemmdu allar seks tjóðveldismenninir ímóti at endurreisa landshandilin og vóru hesir: Erlendur Patursson, Hanus við Høgadalsá, Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, Fredrik Hansen og D. P. Danielsen. Harvið hevði tjóðveldisflokkurin fyrri aðruferð og með alla dripið tiltakið um eina innflytingarmiðstöð við skipsutgerð, ið kundur spart okkara fiskimonnum og teirra fiskiskipaflota milliðir av krónum.

Tað má tí undra, at hesin sami flokkur, sum jarðlegði hetta frálíka tiltak, og sum í fyra ár var tann leiðandi flokkur í landsstýri og á tingi ikki læt við seg koma, men nú uppundir valg, setur fram uppskot um at fáa liv aftur í tað, hann sjálfur fyrri 15 árum síðani jarðlegði.

Javnaðarflokkurin hefur altíð havt ta stöðu, at mest møguligt av tí peningi, vit vinna, má koma okkara egna fólki til góðar, og ikki verða latið útlendskum spekulantum, men henda okkara stöða hefur ikki fyrr fingið undirtøku á tingi. Okkum kunnugt er stöða tjóðveldisflokksins einki broytt, og bæði sambandsflokkurin og fólkaflokkurin hava í áliti teirra í 1953 sagt, at teir eru av principiellum grundum ímóti einahandlini.

Minnilutin loyvir ser allíka vel at seta fram uppskot um, at almennur handil verður settur á stovn, ið fyrst og fremst tekur sær av innflytanini av skipsutgerð og øðrum størri vorubólkum, sum nú olja, salti, timbri, jarni og tilikum, sum kann biliggjara húsabygging, skipabygging og skiparaksturin. Javnaðarflokkurin setur so uppskot fram í álitinum um, at Føroya løgting rekur heilsuhandil við skipsutgerð og byggitilfari, og somuleiðis skal handilin fáa einkarrætt til innflytan av olju, salt og timbri.

Um fyrisetingina, verður sagt í uppskotinum frá Javnaðarflokkunum. Handilin verður fyrri sitin av stýri uppá 5 limir, sum lögtingið velur, og at stýrið verður valt fyrri 4 ár. Landsstýrið fyrisetur í samtykt gjøllari reglur um handilsins virki. Í uppskotinum skjýtur Javn-

aðarflokkur upp, at landsstýrið fær heimild at taka upp neyðug lán til stovnseting og rakstur.

Sjógvurin er størsti køstur okkara

Sildavirkini hava í fleiri ár kappast um at pumpa sum mest av lorti á sjógvin, og helst munnu tey hava feroyskt met í dálking av bæði sjógvi og luft, verður sagt í oddagrein í Froskmannatíðindi

Ein skelkandi frágreiðing er komin um Eystrasalt. Öhugnalig og doper mynd av hesum havi er gjord av bestu serfrøðingunum í teim 7 Eystrasalts-londunum, Danmørk, Svøríki, Finnlandi, Sovjetsamveldinum, D.D.R. og Vesturstýrsklandi: Um fáa ár er Eystrasalt eitt deytt hav, um frameftir verður atborið, sum í dag.

Kanningar hava vist, at størar nøgdir av fosfori, kviksilvuri DDT, PCB, dieldrini og øðrum citurevnum, hava gjørt, at alt toskayngul á trimum týðningarmiklum fiskiøkjunum, eystan fyri Bornholm, eystan fyri Gotland og norðan fyri Gdansk, er drip, ið, sigur Froskmannatíðindi, og heldur fram:

Her á landi hava vit tibatúr í flestu stöðum so mikið av streymi, at væl av tí, vit blaka á sjógvin, rekur út á opið hav. Men mangastaðni, eitt nú inni

á firðunum, gera vit okkara besta til at tyna alt liv. Sjógvurin er stóri køstur okkara,

Brøv ...

(Framhald frá 2. síðu)

av nýggjum, og finna fram til veruliga grundarlag U. f. K. er bygt á. Mitt uppskot er: Kann-ið eftir, at tann sum umboðar, hefur viðmæli frá meinigheitini. Og at eingin kemur frá flokki sum stendur í andstöðu í meinigheitini. Um tit halda fast við hesa meginreglu, vil arbeiðið tykkara eydnast og bera góðan ávøkst.

Tá tað í lýsing frá U. f. K. stendur: »Luttakandi frá fleiri meinigheitum«, so er hetta rætt, men eisini skeið. Tey koma frá fleiri meinigheitum, men hava tey hennara fulla sam-

tykki? Um rætt var atborið kenni eg meg fullvísan í, at tað vildi verið nógv fleiri ung luttakandi, og harvið vildu eisini motini havt nógv størri effekt og appell.

Við ynki um Guds ríku signing sendi eg mína bestu kvøðu.

Kristin.

